

## Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

### Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

#### **vuorovaikutustilanteissa toimiminen**

Osaan toimia erilaisissa ryhmissä ja vuorovaikutustilanteissa.  
Osallistun keskusteluun ja kuuntelen muita.  
Osaan ilmaista itseäni ymmärrettävästi ja tilanteeseen sopivasti.  
Tunnistan vahvuuteni ja rohkaistun esiintyjänä.  
Osaan ilmaista ja perustella mielipiteeni.

#### **tekstien tulkitseminen**

Tunnistan vahvuuteni ja rohkaistun lukijana.  
Luen erilaisia kaunokirjallisia, asia- ja mediatekstejä eri muodoissaan.  
Osaan tehdä havaintoja ja tulkintoja lukemistani teksteistä.  
Osaan käyttää erilaisia tietolähteitä ja arvioida tiedon luotettavuutta.  
Osaan eritellä ja tulkita erilaisia fiktiivisiä tekstejä ja tunnistan fiktion keinoja.

#### **tekstien tuottaminen**

Tunnistan vahvuuteni ja rohkaistun kirjoittajana.  
Osaan ilmaista ajatuksiani kirjoittamalla.  
Osaan tuottaa erilaisia tekstilajeja ja valita tekstilajiin ja tilanteeseen sopivat ilmaisutavat.  
Osaan ideoida, suunnitella, tuottaa ja viimeistellä tekstiä yksin ja ryhmässä.  
Osaan antaa ja vastaanottaa palautetta erilaisista teksteistä.  
Osaan noudattaa tärkeimpiä yleiskielen periaatteita ja käytänteitä.  
Osaan merkitä lähteet ja noudattaa tekijänoikeuksia.  
Osaan tehdä kappalejaon, aloittaa virkkeet isolla alkukirjaimella ja käyttää välimerkkejä yleiskielen sopimusten mukaisesti.  
Tiedän, miten verbeillä voi ilmaista suhtautumista (modukset).  
Syvennän tietämystäni kirjoitetun yleiskielen piirteistä ja lauseen rakentumisesta.

#### **kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen**

Tunnistan kirjoitetun ja puhutun kielen sekä arki- ja yleiskielen eroja.  
Osaan tehdä havaintoja tekstien piirteistä.  
Tunnistan kirjallisuuden genreja.  
Luen erilaisia kaunokirjallisia tekstejä.

### Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

#### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

#### **vuorovaikutustilanteissa toimiminen**

Osallistun erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin.  
Ymmärrän kuulemaani opetuspuhetta, muodollisia puhetilanteita ja median puhuttuja tekstejä.  
Osaan ilmaista itseäni ymmärrettävästi erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen.  
Rohkaistun esiintyjänä.

#### **tekstien tulkitseminen**

Tunnistan erilaisia tekstilajeja.  
Kehitän taitojani lukea, ymmärtää ja tulkita erilaisia tekstejä.  
Laajennan sana- ja käsitevarantoani.  
Osaan päätellä tekstin merkityksiä erilaisten tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella.

Osaan tulkita kriittisesti erilaisia puhuttuja, kirjoitettuja ja monimediaisia tekstejä sekä itsenäisesti että ryhmässä.

#### **tekstien tuottaminen**

Osaan suunnitella, tuottaa ja muokata erilaisia tekstejä itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa.

Osaan hyödyntää muita tekstejä, erityisesti kantaottavia, omien tekstieni malleina ja lähteinä.

Osaan noudattaa tärkeimpiä yleiskielen periaatteita ja käytänteitä.

Osaan hyödyntää eri tekstilajeille tyypillistä sanastoa ja kieliopillisia rakenteita.

kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

Tunnistan kirjoitetun ja puhutun kielen sekä arki- ja yleiskielen eroja. "

Hahmotan lauserajat, tunnistan verbin lauseen keskuksena ja osaan jakaa lauseen rakenneosiansa.

Osaan tehdä havaintoja tekstien piirteistä.

Ymmärrän kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia.

Luen ja tulkitsen erilaisia suomenkielisiä kaunokirjallisia tekstejä.

#### **kielen käyttö kaiken oppimisen tukena**

Tunnistan vahvuuksiani ja kehityskohteitani kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Kehitän taitojani opiskella eri tiedonaloja suomen kielellä.

Osaan etsiä tietoa eri lähteistä ja noudattaa tekijänoikeuksia.

Suunnittelen, jäsennän ja arvioin omaa työskentelyäni sekä itsenäisesti että ryhmässä.

### **Ruotsi**

#### **Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Minulla on tietoa muista Pohjoismaista sekä niiden kulttuureista.

Tunnistan omia vahvuuksiani ja mahdolliset haasteita ruotsin kielen oppimisessa.

Harjoittelen tunnistamaan minulle parhaiten sopivia kielenoppimistapoja.

Ymmärrän ja osaan tuottaa lyhyitä arkipäiväisiä viestejä kirjallisesti ja suullisesti.

Harjoittelen osallistumaan keskusteluun arkipäivän vuorovaikutustilanteissa. Esimerkiksi harjoittelen asioimaan arkipäivän tilanteissa, kuten kaupassa, kahvilassa ja ravintolassa.

Hyödynnän kielellisiä viestintästrategioita.

Harjoittelen ruotsin kielen keskeistä sanastoa, kielityypillisiä ilmaisuja ja keskeisiä rakenteita. Opin löytämään ruotsin kielestä säännönmukaisuuksia, esimerkiksi tutustun päälauseiden ja sivulauseiden sanajärjestykseen.

### **Englanti**

#### **Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Syvennän tietojani englanninkielisten maiden kulttuureista ja englannin kielen varianteista. Harjoittelen viestimään englanninkielisiin kulttuureihin sopivalla tavalla.

Kehitän taitojani toimia ja oppia englanninkielisissä toimintaympäristöissä.

Harjoittelen sellaisia kielitiedon käsitteitä, jotka auttavat minua englannin kielen opiskelussa sekä kielten välisessä vertailussa.

Osaan asettaa tavoitteita, arvioida omaa oppimistani sekä hyödyntää monipuolisia kielenopiskelutapoja.

Osaan toimia vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen ja auttaen.

Huomaan mihin voin käyttää englannin taitoani koulun ulkopuolella ja miten voin kehittää kielitaitoani myös tulevaisuudessa.

Harjoittelen viestimään, osallistumaan keskusteluihin ja ilmaisemaan mielipiteeni jokapäiväisissä viestintätilanteissa.

Osaan aloittaa keskustelun. Harjoittelen käyttämään erilaisia keinoja ylläpitääkseni keskustelua ja varmistaakseni sen, että viesti menee perille.

Harjoittelen käyttämään kohteliasta ja kulttuuriin sopivaa kieltä ja muita viestintäkeinoja.

Ymmärrän tekstin pääajatuksen ja joitakin yksityiskohtia. Harjoittelen päättämään tuntemattomien sanojen merkityksiä.

Osaan viestiä suullisesti ja kirjallisesti käyttäen perussanastoa, fraaseja, idiomeja ja vuosiluokan keskeisimpiä rakenteita (ks. rakenteet yllä olevasta taulukosta). Harjoittelen ääntämisen perussääntöjä ja äännekirjoitusmerkkejä.

### Valinnainen B2-kieli

#### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalle 8

##### **kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen**

Havaitsen uuden kielen eroja ja yhtäläisyyksiä aikaisemmin oppimiini kieliin verrattuna ja osaan käyttää havaintojani pohjana uuden oppimiseen. Ymmärrän, mihin kieliperheeseen opiskelemani kieli kuuluu. Tunnen kohdekielen kielialuetta sekä kulttuureita ja elämänmuotoja.

##### **kielenopiskelutaidot**

Opettelen hyödyntämään kielitaitoani.

Osaan hyödyntää itselleni sopivia tapoja oppia kieltä.

##### **kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa**

Harjoittelen perussanontoja ja pieniä vuoropuheluja.

Osaan hyödyntää kielellisiä viestintästrategioita vuorovaikutustilanteissa ja esimerkiksi ilmaista, olenko ymmärtänyt asian.

Osaan mm. tervehtiä, esitellä itseni, ystäväni ja perheenjäseneni sekä kertoa harrastuksistani ja asuinpaikastani.

##### **kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä**

Opettelen tulkitsemaan lyhyitä, yksinkertaisia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.

kehittyvät kielitaito, taito tuottaa tekstejä

Osaan ääntää ja kirjoittaa ymmärrettävästi keskeisimmät sanat ja käyttää yksinkertaisia ilmauksia.

Tutustun kohteliaisiin sanontoihin.

### Matematiikka

#### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

Opin tunnistamaan, mitkä asiat ja opiskelutavat motivoivat minua. Pysin vahvistamaan minäkuvaani ja itseluottamustani matematiikan oppijana. (Ei vaikuta arvosanan muodostamiseen.)

Aloitin työskentelyn ja ylläpidän sitä sekä arvioin milloin työskentely on saatu päätökseen. Osallistun omatoimisesti ryhmän toimintaan.

Havaitsen ja ymmärrän oppimieni asioiden välisiä yhteyksiä. Osaan selittää, kuvailla ja soveltaa ymmärtämäni.

Osaan ilmaista matemaattisia ajatteluani täsmällisesti eri ilmaisukeinoja käyttäen.

Osaan jäsentää ongelmia ja tunnistaa matemaattista informaatiota sekä osaan ratkoa ongelmia hyödyntäen matematiikan menetelmiä.

Osaan arvioida ja kehittää matemaattisia ratkaisujani ja tarkastelen kriittisesti niiden mielekkyyttä.

Tunnistan ja käytän matematiikkaa eri ympäristöissä ja toisissa oppiaineissa sekä muotoilen ongelmia matematiikan kielelle.

Sovellan tarkoituksenmukaista teknologiaa matematiikan opiskelussa ja ongelmia

Teen päätelmiä ja laskelmia arkeen liittyen. Rohkaistun käyttämään päässälaskutaitoa.

Ymmärrän prosenttien ja prosenttiyksikön käsitteen ja tiedän niiden käytöstä eri tilanteissa.

Ymmärrän reaalityökalujen järjestyksen ja tarkkuusominaisuuksia (eli osaan laskea likiarvoilla ja pyöristää lukuja oikeaan tarkkuuteen).

Ymmärrän tuntemattoman ja lausekkeen käsitteet ja ratkaisen ensimmäisen asteen sekä vaillinaisen toisen asteen yhtälöitä päättelämällä ja symbolisesti.

Nimeän monikulmioita, tiedän niiden ominaisuuksia ja lasken niiden piirejä.

Ymmärrän verrannollisuutta.

Ymmärrän suorakulmaisen kolmion ominaisuuksia ja hyödynnän Pythagoraan lausetta.

Tiedän ympyrään liittyviä käsitteitä ja osaan laskea ympyrän kehän pituuden.

Osaan laskea tasokuvioiden pinta-aloja ja teen muunnoksia pinta-alayksiköiden välillä sekä sovellan tietoja käytännön tilanteisiin.

Ymmärrän algoritmisen ajattelun periaatteita. Osaan lukea, kommentoida ja tulkita sekä ohjelmoida pieniä ohjelmia, joilla ratkaistaan matemaattisia ongelmia.

## Biologia

### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

Kiinnostun luonnosta ja sen ilmiöistä. Luontosuhteeni vahvistuu. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Osaan tehdä eettisesti perusteltuja valintoja. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Innostun vaikuttamaan ja toimimaan kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Syvennän tietojani ekosysteemin perusrakenteesta ja toiminnasta (esim. metsäekosysteemi).

Osaan vertailla erilaisia ekosysteemejä (esim. kaupunki, -suo ja tunturiekosysteemit).

Opin tunnistamaan eri lajeja.

Osaan koota eliökokoelman sekä kasvattaa kasveja biologisten ilmiöiden ymmärtämiseksi.

Osaan kuvailla eliöiden rakenteita ja elintoimintoja sekä luokitella eliöitä eri eliökuntiin ja antaa esimerkkejä kullekin kunnalle tyypillisistä piirteistä.

Osaan tarkastella eliöiden sopeutumista eri elinympäristöihin ja ymmärrän, miten se näkyy esimerkiksi erilaisina rakenteina.

Tiedän, että erilaiset elinympäristöt lisäävät luonnon monimuotoisuutta.

Opin tekemään biologisia tutkimuksia ja käyttämään biologisia tutkimusvälineistöä.

Osaan biologiaan liittyviä syy- ja seuraussuhteita. Osaan hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa ja erilaisia tietolähteitä biologian opiskelussa.

Tiedän, miten ihmisen toiminta vaikuttaa ympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Ymmärrän biologian merkityksen kestävän tulevaisuuden rakentamisessa sekä biotalouden merkityksen.

Osaan antaa esimerkkejä siitä, kuinka biologisia tietoja ja taitoja voidaan hyödyntää omassa elämässä sekä yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.

Ymmärrän biologian merkityksen kestävän tulevaisuuden rakentamisessa sekä ekosysteemipalveluiden merkityksen.

## Maantieto

### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

Kasvan aktiiviseksi, vastuullisesti toimivaksi ja kestävään elämäntapaan sitoutuneeksi kansalaiseksi. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Osaan arvostaa alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta ja kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Osaan hahmottaa maapallon karttakuvan ja sen peruspiirteet. Osaan keskeisten kohteiden sijainnin ja nimistön (esim. Euroopan alueella).

Opin geomediataitoja. Opin lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä.

Opin soveltamaan karttataitoja käytännössä. Opin käyttämään kartan symboleja ja mittasuhteita sekä ottamaan suuntia ja mittaamaan etäisyyksiä.

Opin ihmismaantieteellisten ilmiöiden vaikutuksia.

Opin kulttuurien piirteiden ja kulttuurimaisemien vaihtelua maapallon eri alueilla.

Opin ihmisen toiminnan ja luonnonympäristön välistä vuorovaikutusta. Ymmärrän luonnonvarojen kestäväen käytön merkityksen.

Opin seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia koko maailmassa.

Opin maantieteellisiä tutkimustaitoja ja ajattelutaitoja sekä opin esittämään maantieteellisiä kysymyksiä.

Opin vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja sekä reflektoidaan omaa toimintaani ryhmän jäsenenä. Opin argumentointia ja esittämään maantieteellistä tietoa selkeästi.

## Fysiikka

### Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8

Koen fysiikan opiskelun mielekkääksi. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Arvioin omaa fysiikan osaamistani, asetan tavoitteita omalle työskentelylleni ja työskentelen pitkäjänteisesti. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)

Ymmärrän fysiikan osaamisen merkitystä omassa elämässäni, elinympäristössäni ja yhteiskunnassa.

Ymmärrän fysiikan merkityksen kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa ja arvioin omia valintojani energiavarojen kestäväen käytön kannalta.

Muodostan tutkimuskysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä ja toteutan kokeellisia tutkimustöitä yhteistyössä muiden kanssa. Käsittelen ja analysoin tutkimusten tuloksia ja arvioin tutkimusprosessia.

Työskentelen turvallisesti ja johdonmukaisesti.

Ymmärrän teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja merkitystä. Kehitän ja sovellan yksinkertaisia teknologisia ratkaisuja yhteistyössä muiden kanssa. Käytän tv:t:tä ja simulaatioita omassa oppimisessäni.

Käytän fysiikan käsitteitä täsmällisesti ja hyödynnän ajattelussani luonnontieteellisiä teorioita (esim. vuorovaikutuksia, liikkeeseen ja lämpöoppiin liittyen).

Saavutan riittävät valmiuden jatko-opintoihin vuorovaikutukseen ja liikkeeseen liittyen.

Käytän erilaisia malleja (esim. kaavoja ja kuvaajia) ilmiöiden tarkastelussa.

Käytän ja arvioin kriittisesti erilaisia tietolähteitä sekä ilmaisen ja perustelen erilaisia näkemyksiäni fysiikalle ominaisella tavalla.

Hahmotan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa.

**Kemia**  
**Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Koen kemian opiskelun mielekkäksi. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)  
Arvioin omaa kemian osaamistani, asetan tavoitteita omalle työskentelylleni ja työskentelen pitkäjänteisesti. (Ei käytetä arvosanan muodostamiseen.)  
Ymmärrän kemian osaamisen merkitystä omassa elämässäni, elinympäristössä ja yhteiskunnassa. Muodostan tutkimuskysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä ja toteutan kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa. Käsittelen ja analysoin tutkimusteni tuloksia ja arvioin tutkimusprosessia. Työskentelen turvallisesti ja johdonmukaisesti.  
Ymmärrän kemian soveltamista teknologiassa. Kehitän ja sovellan yksinkertaisia teknologisia ratkaisuja yhteistyössä muiden kanssa.  
Käytän tv:t:tä ja simulaatioita omassa oppimisessani.  
Käytän kemian käsitteitä täsmällisesti ja hyödynnän ajattelussani luonnontieteellisiä teorioita.  
Käytän erilaisia malleja aineen rakenteen ja kemiallisten ilmiöiden tarkastelussa (esim. kemialliset merkin, rakenne- ja molekyylikaavat, reaktioyhtälöt).  
Käytän ja arvioin kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisen ja perustelen erilaisia näkemyksiäni kemialle ominaisella tavalla.  
Hahmotan luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa.  
Ymmärrän peruseriaatteita aineen ominaisuuksista, rakenteesta ja aineiden muutoksista (esim. atomin rakenne, sidosten muodostuminen ja metallit sekä hapot ja emäkset).

**Terveystieto**  
**Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

**terveyttä tukeva kasvu ja kehitys**

Osaan toimia vastuullisesti vuorovaikutustilanteissa.

Tiedän sosiaalisten suhteiden merkityksen mielen hyvinvoinnille ja terveydelle.

**terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy**

Osaan tarkastella fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä vahvistavia ja vaarantavia tekijöitä.

Osaan arvioida terveyteen liittyvän tiedon luotettavuutta ja merkitystä.

Osaan tunnistaa ja tarkastella kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä ja niihin liittyviä arvoja.

Tiedän, mitä haittaa päihteistä on nuoren kehitykselle.

Hallitsen arkirytmien ja ymmärrän ravinnon, liikunnan ja levon merkityksen terveydelleni.

Osaan verrata omia liikuntatottumuksiani liikuntasuosituksiin.

Tiedän fyysisen kunnan ominaisuudet ja keinoja niiden kehittämiseen.

Tiedän unen laatuun vaikuttavia tekijöitä.

Tiedän hyvän ryhdin ja työergonomian merkityksen.

Tiedän ehkäisymenetelmiä ja niiden oikean käytön.

Ymmärrän ihmisen seksuaalisena olentona ja ymmärrän seksuaalisen moninaisuuden.

Tiedän, miten toimia ensiaputilanteissa.

Osaan terveellisen ruokavalion perusteet.

Osaan tunnistaa ja arvioida omaan terveyteeni ja turvallisuuteeni liittyviä tekijöitä. **(ei vaikuta arvosanan muodostamiseen)**

Osaan pohtia oman terveyteni kannalta merkityksellisiä voimavaroja. **(ei vaikuta arvosanan muodostamiseen)**

**terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri**

Osaan tarkastella omaan elämänpiiriini kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen terveystietoja ja tunnistaa niiden merkityksiä itselleni.  
Osaan tunnistaa itselleni sopivia oppimisen keinoja. **(ei vaikuta arvosanan muodostamiseen)**

### **Evangelisluterilainen uskonto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Tunnen eri kirkkokuntia ja ymmärrän kristinuskon monimuotoisuutta.  
Harjaannun hankkimaan lisää tietoa kristinuskosta.  
Tunnen kristinuskon ja kulttuurin välisiä yhteyksiä.  
Syvennän tietojani kristinuskosta ja sen vaikutuksesta Suomessa ja eri puolilla maailmaa.  
Tunnen Raamatun sisältöä ja syntyä.  
Ymmärrän, että Raamattua voi tarkastella sekä tieteellisesti että uskonnollisesti.  
Ymmärrän, että kristinusko vaikuttaa ihmisten valintoihin maailmanlaajuisesti.  
Osaan tunnistaa kristinuskon aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa.  
Opin tuntemaan kristinuskon tapoja ja symboleita.  
Rohkaistun kohtaamaan erilaisia ja eri tavoin ajattelevia ihmisiä.

### **Ortodoksinen uskonto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Tunnen kristinuskon ja erityisesti ortodoksisuuden kulttuurivaikutusta ja yhteiskunnallista vaikutusta Suomessa ja ortodoksienemmistöisissä maissa.  
Ymmärrän kristillisen kirkon synnyn, historiaa ja nykytilannetta ortodoksisen kirkon näkökulmasta.  
Tunnen eri kirkkokuntia ja ymmärrän kristinuskon monimuotoisuutta, erityisesti ekumeniaa.  
Harjaannun hankkimaan lisää tietoa kristinuskosta.  
Osaan tunnistaa kristinuskon aiheita mediassa, maailmanpolitiikassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa.  
Tunnen Raamatun sisältöä ja osaan arvioida kirjoitusten kontekstia.  
Osaan havaita ortodoksisen Raamatun ja Suomessa yleisesti käytössä olevan Raamatun eroja.  
Ymmärrän, että Raamattua voi tarkastella sekä tieteellisesti että uskonnollisesti.  
Ymmärrän, että kristinusko vaikuttaa ihmisten valintoihin maailmanlaajuisesti.  
Opin tuntemaan kristinuskon tapoja ja symboleita.  
Rohkaistun kohtaamaan erilaisia ja eri tavoin ajattelevia ihmisiä.

### **Elämäkatsomustieto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Tiedän erilaisia katsomuksellisia ratkaisuja ja ymmärrän niiden taustalla olevia perusteita. Ymmärrän maailman moninaisuutta ja yhdenvertaisen kohtelun tärkeyden. Osaan havaita eettisiä ulottuvuuksia elämästäni ja ympäristöstäni ja kehityksen eettisessä ajattelussa. Hallitsen ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden käsitteet ja ymmärrän niiden merkityksen ja eettisen perustan.

### **Historia**

#### **Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Kiinnostun historiasta tiedonalana ja sen merkityksestä identiteetille. (Ei käytetä arvosanan muodostumisessa)

Opin hankkimaan historiallista tietoa ja arvioimaan tiedonlähteiden luotettavuutta sekä ymmärtämään, että historiallista tietoa voi tulkita eri tavoin. Opin käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan niiden pohjalta oman perustellun tulkintansa.

Opin selittämään ihmisen toiminnan tarkoituksia.

Opin ymmärtämään historiallista aikaa ja siihen liittyviä käsitteitä sekä ihmisen toimintaa ja päätöksentekoon vaikuttaneita tekijöitä erilaisissa historiallisissa tilanteissa. (Esimerkiksi 1900-luvun sotien vaikutus sekä hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen)

Opin selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa, ja arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta. Rohkaistun tekemään tulkintoja. (Esim. lähihistorian poliittiset tapahtumat)

Opin arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämykseni avulla.

### **Yhteiskuntaoppi**

#### **Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

Oivallan yhteiskuntaa koskevan tiedon merkityksen yksilön ja yhteisön kannalta. (Ei vaikuta arvosanan muodostumiseen.)

Opin arvioimaan omien ja yhteiskunnan muiden toimijoiden yhteiskunnallisten ja taloudellisten valintojen eettisiä merkityksiä ja seurauksia. (Ei vaikuta arvosanan muodostumiseen.)

Opin ymmärtämään yhteiskunnan toiminnan (esim. yksilön ja perheiden oikeudet ja velvollisuudet) sekä yksityisen että julkisen taloudenpidon periaatteita.

Opin tarkastelemaan kriittisesti median yhteiskunnallista roolia.

Opin analysoimaan yhteiskunnan eri yhteisöjä ja väestöryhmiä.



**Liikunta**  
**Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8**

**fyysinen toimintakyky**

Olen liikuntatunneilla aktiivinen ja kokeilen erilaisia liikuntamuotoja. Yritän parhaani.

Osaan liikkua erilaisilla alustoilla ja hallitsen eri välineitä.

Osaan arvioida, ylläpitää ja kehittää fyysisiä ominaisuuksiani: voimaa, nopeutta, kestävyyttä, tasapainoa ja liikkuvuutta.

Osaan pelastautua vedestä.

Osaan toimia turvallisesti ja ohjeiden mukaan.

**sosiaalinen toimintakyky**

Osaan työskennellä kaikkien kanssa ja kohtelen muita reilun pelin periaatteiden mukaisesti. Kannan vastuuta yhteisistä liikuntavälineistä ja liikuntatiloista.

**psyykkinen toimintakyky**

Kannan vastuun omasta työskentelystäni ja toiminnastani liikuntatunneilla sekä noudatan yhteisesti sovittuja sääntöjä.

Ymmärrän liikunnan merkityksen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. (ei vaikuta arvosanan muodostumiseen)

Opin löytämään itselleni sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia. (ei vaikuta arvosanan muodostumiseen)